

Under samme himmel – Tros- og livssynspolitik

Tros- og livssynenes plass i samfunnet

Menneskers tro og livssyn har alltid vært en viktig del av samfunnet. Et godt samfunn har plass til mennesker med den religiøse identiteten og det livssynet hver enkelt har. Samfunnet bør ikke presse religionen ut av det offentlige rom, men legge til rette for diskusjon, religionskritikk, interreligiøs samarbeid og muligheten til å utøve sin tro. Unge Høyre mener det skal være full religionsfrihet i Norge. Staten skal ikke bare akseptere religiøs mangfold, men også verne om enkeltmenneskets rett til åndelig og spirituell frihet.

Gjennom flere hundre år har det kristne og humanistiske verdigrunnlaget ligget til grunn for norsk kultur, tradisjoner og vårt felles verdisyn. Det norske samfunnet bør bygges videre på disse verdiene. Likevel skal ingen religion eller livssyn favoriseres av staten. Offentlige institusjoner skal behandle alle religioner og livssyn med den samme grunnleggende respekten. Kirke og stat må derfor være fullstendig adskilt. Selv om kirke og stat er adskilt har Den norske kirke etter kirkeforliket fremdeles en spesiell rolle i det norske samfunnet. Fellesskapet har blant annet et ansvar for å bevare viktige, historiske og kulturelle bygg og monumenter som er eller har vært underlagt kirken.

I den grad det skal gis økonomisk støtte til religiøse trossamfunn, skal det som hovedregel stilles like strenge krav på linje med andre organisasjoner. Staten skal ikke styre tros- og livssynssamfunnenes aktiviteter og utøvelse, såfremt disse ikke strider med norsk lov.

I et stadig mer mangfoldig Norge er det viktig å gi alle kunnskap om hvordan vår kultur er formet. Det er derfor naturlig at kristendommen og humanismen vies særskilt plass i religionsfaget.

Unge Høyre vil:

- Sikre reell tros- og religionsfrihet for alle og fullstendig adskille kirke og stat, men støtte opp under kirkeforliket.
- At staten skal være sekulær, men ikke en aktiv pådriver for sekularisering.
- Stille like strenge krav til tros- og livssynssamfunn som til andre organisasjoner, i den grad det skal gis økonomisk støtte fra staten.
- At offentlige tjenstepersoner skal fremstå religionsnøytrale.
- Videreføre Den norske kirkes ansvar for gravferdsforvaltningen.
- Legge til rette for flere livssynsnøytrale seremonirom.
- Tillate besøk i tros- og livssynssamfunn i forbindelse med høytider eller som ledd i undervisningen, forutsatt gode fritaksordninger.
- Gi elever rett til å bruke egnede lokaler i skoletiden, til egenstyrt religiøs aktivitet.
- Utvide retten til ulønnet permisjon ved høytider fra to til fire dager årlig, for personer som ikke er medlemmer av Den norske kirke.
- Sikre at mottakere av helse- og omsorgstjenester får oppfylt sin rett til å praktisere sin tro eller livssyn.
- Forby foreldre eller andre omsorgspersoner muligheten til å avslå nødvendig helsehjelp for barn under 18 år på grunn av religiøse overbevisninger.
- Fjerne statsstøtte til trossamfunn med færre enn 500 medlemmer.

Tros- og livssynssamfunnenes selvstendighet

Reell trosfrihet forutsetter muligheten til å bygge egne møteplasser, utøve sin tro og bruke religiøse symboler. Tros- og livssynssamfunn skal ha rett til å organisere seg ut fra sine egne premisser, rett til fritt å velge sine ledere og innrette seg slik de ønsker. Dette forutsetter at praksisen ikke strider mot norsk lov.

Aktiviteten til tros- og livssynssamfunnene kan ikke være skalkeskjul eller arnested for kriminell virksomhet. Hatefulle ytringer som rammes av straffeloven og oppfordring til bruk av vold kan ikke aksepteres som en del av fri religionsutøvelse i Norge. Slike ytringer er uforenlig med de fellesverdiene som det norske samfunnet bygger på. Ingen er hevet over loven.

Unge Høyre vil:

- Sikre tros- og livssynssamfunnenes rett til å bestemme i lærespørsmål og ansettelse.
- At tros- og livssynssamfunn som opplever trusler, beskyttes av myndighetene gjennom nødvendige sikringstiltak eller vakthold, i de periodene det er påkrevd.
- Videreføre teologi som universitetsfag og åpne for ikke-kristne former for teologi.
- Forby ordningen med kirkeasyl.
- Forby aktører i utlandet å finansiere tros- og livssynssamfunn i Norge (både direkte og gjennom tredjepart), så lenge landet aktøren kommer fra ikke har trosfrihet.
- Innføre et straffbart forbud mot å motta overføringer av betalingsmidler fra terrororganisasjoner eller terrorregimer (både direkte og gjennom tredjepart).

Tros- og livssynssamfunnenes skyggesider

Selv om tros- og livssynssamfunnene tilfører enkeltpersoner og samfunnet mange goder, finnes det også skyggesider. I noen sammenhenger kan tro og livssyn utgjøre en trussel mot den enkelte, samfunnet og verdigrunnlaget vårt. Det kan stå i veien for et selvstendig og fritt liv eller i verste fall føre til skade på liv og helse. I en rekke tros- og livssynssamfunn forekommer det tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og diskriminering av minoriteter, kvinner og LHBT-personer. Dette er uakseptabelt. Det er fellesskapets ansvar å påse at tros- og livssynssamfunnene ikke volder skade, krenker den enkeltes grunnleggende rettigheter eller undergraver samfunnet.

Verdiene til religiøse mennesker formes i deres trossamfunn. Myndighetene verken kan eller skal forsøke å tvangsliberalisere tro eller livssyn. Samtidig kan vi gi de troende de verktøyene de behøver for å kjempe sin egen kamp for egen frigjøring. Dette gjør vi gjennom utdanning og åpen debatt.

Unge Høyre vil:

- Innføre egne bestemmelser i straffeloven for personer som borttar eller medvirker til å bortta barna sine til utlandet, mot barnas vilje.
- Skjerpe straffene for foreldre som begår voldshandlinger eller omsorgssvikt overfor egne barn og vurdere fratakelse av oppholdstillatelse og avkortning i sosiale ytelser, i tilfeller hvor dette er aktuelt.
- Ikke tillate voldgift som er religiøst kontrollert.
- Ikke tillate religiøse domstoler, tribunaler eller andre tvisteløsende organer.
- Ikke tillate råd, dialogforum eller andre meklingsorganer som bidrar til eller understøtter negativ sosial kontroll.
- Opprette en nasjonal innsatsenhet i Barnevernet under ledelse av Bufetat som skal jobbe målrettet for å motvirke tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll.
- Ha som prinsipp at oppdragelse og atferd overfor barn som ikke vanligvis er tillatt av myndighetene, heller ikke blir tillatt med religiøs begrunnelse.
- Etablere et tilbud om introprogram for religiøse ledere fra utlandet.
- Opprette en profesjonslinje for islam ved teologisk fakultet i Oslo.
- Innføre tilbud om foreldreskole i skolesystemet.